Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru, judecător Eduard Galușceac

Dosarul nr. 2r-2998/24
(2-24066916-02-2r-25112024)

D E C I Z I E

2 martie 2026 mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios administrativ
al Curții de Apel Centru

Instanța în componența:
Președintele completului, judecătorul Ana Panov
Judecători Elena Bolocan și Svetlana Vîșcu

examinând fără participarea părților recursul declarat de Raețchi Natalia,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Raețchi Natalia împotriva lui Burlacu Mariana, Cebuc Ecaterina, Miron Tatiana, Curca Gheorghe, și Curca Tatiana intervenienți accesorii notarul Roman Valentina și IP „Cadastrul bunurilor imobile" cu privire la declararea nulității contractului de vânzare-cumpărare, constatarea încheierii contractului de vânzare-cumpărare în condițiile stipulate în contractul de vânzare-cumpărare nr. 1-151, radierea înscrierii din registrul bunurilor imobile și înscrierea dreptului de proprietate a reclamantei și încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 21 octombrie 2024, prin care cererea de chemare în judecată depusă de Raețchi Natalia împotriva lui Burlacu Mariana, Cebuc Ecaterina, Miron Tatiana, Curca Gheorghe, intervenienți accesorii notarul Roman Valentina și IP „Cadastrul bunurilor imobile" cu privire la declararea nulității contractului de vânzare-cumpărare, constatarea încheierii contractului de vânzare-cumpărare în condițiile stipulate în contractul de vânzare-cumpărare nr. 1-151, radierea înscrierii din registrul bunurilor imobile și înscrierea dreptului de proprietate a reclamantei și încasarea cheltuielilor de judecată, a fost scoasă de pe rol,-

A C O N S T A T A T:

Poziția instanței de fond:

La 18 iunie 2024, Raețchi Natalia a depus cerere de chemare în judecată împotriva Burlacu Mariana, Cebuc Ecaterina, Miron Tatiana, Curca Gheorghe și Curca Tatiana, intervenienți accesorii notarul Roman Valentina și IP „Cadastrul bunurilor imobile" cu privire la cu privire la declararea nulității contractului de vânzare-cumpărare, constatarea încheierii contractului de vânzare-cumpărare în condițiile stipulate în contractul de vânzare-cumpărare nr. 1-151, radierea înscrierii din registrul bunurilor imobile și înscrierea dreptului de proprietate a reclamantei și încasarea cheltuielilor de judecată.

Reprezentantul pârâtului Curca Gheorghe, avocatul Toia Anatolii, a solicitat în ședința de judecată scoaterea cererii de pe rol, invocând că pe cererea de chemare în judecată depusă

de reclamanta Raețchi Natalia este aplicat facsimilul semnăturii acesteia, fără a fi prezentă semnătura olografă.

Reclamanta Raețchi Natalia și reprezentantul acesteia, avocatul Tatarciuc Ghenadie, au solicitat respingerea demersului ca neîntemeiat, menționând că, în cazul în care semnătura reclamantei este pusă la îndoială, aceasta poate semna cererea de chemare în judecată în cadrul ședinței de judecată.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 21 octombrie 2024, cererea de chemare în judecată depusă de Raețchi Natalia împotriva lui Burlacu Mariana, Cebuc Ecaterina, Miron Tatiana, Curca Gheorghe, intervenienți accesorii notarul Roman Valentina și IP „Cadastrul bunurilor imobile" cu privire la declararea nulității contractului de vânzare-cumpărare, constatarea încheierii contractului de vânzare-cumpărare în condițiile stipulate în contractul de vânzare-cumpărare nr. 1-151, radierea înscrierii din registrul bunurilor imobile și înscrierea dreptului de proprietate a reclamantei și încasarea cheltuielilor de judecată, s-a scos de pe rol.

S-a explicat reclamantei Raețchi Natalia că, ea este în drept să adreseze instanței o nouă cerere, conform dispozițiilor generale.

Pentru a dispune astfel, instanța de fond a reținut că, în ședința de judecată s-a constatat că cererea de chemare în judecată nu a fost semnată de către reclamantă, fiind aplicată doar semnătura facsimilă a reclamantului Raețchi Natalia, fapt inadmisibil, or cererea de chemare în judecată se semnează propriu-zis de persoana în modul stabilit de lege, nu printr-o reproducere a semnăturii, ceea ce este contrar prevederilor art. 166 alin. (5) Cod procedură civilă.

Solicitarea recurentei:

Nefiind de acord cu încheierea instanței de fond, la 6 noiembrie 2024, Raețchi Natalia a depus recurs împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 21 octombrie 2024, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii contestate, și soluționarea prin decizie a chestiunii privind scoaterea cererii de pe rol.

Argumentele recursului:

În motivarea recursului Raețchi Natalia a consemnat că, în cadrul ședinței de judecată, avocatul Toia Anatolii, acționând în interesele pârâtului Curca Gheorghe, a solicitat scoaterea cererii de pe rol, invocând că pe cererea de chemare în judecată ar fi fost aplicat facsimilul semnăturii reclamantei, iar nu semnătura olografă.

Potrivit recurentei, această abordare este eronată, deoarece aplicarea facsimilului nu exclude existența semnăturii și nici voința persoanei de a sesiza instanța.

Recurenta a criticat aplicarea art. 166 alin. (5), art. 170 alin. (1) lit. e) și art. 267 lit. m) Cod de procedură civilă, susținând că normele invocate de pârât și reținute de instanța de fond nu sunt pertinente situației din cauză.

În opinia sa, art. 166 alin. (5) Cod de procedură civilă impune doar condiția ca cererea de chemare în judecată să fie semnată de reclamant sau de reprezentantul împuternicit, fără a stabili expres modalitatea semnăturii — olografă, facsimil sau electronică.

Un alt argument esențial este că, la etapa primirii cererii de chemare în judecată, judecătorul nu a identificat temeiuri de restituire a cererii, inclusiv în raport cu art. 166 alin. (5) și art. 170 alin. (1) lit. e) Cod de procedură civilă, ci a primit cererea în procedură contencioasă și a dispus punerea acesteia pe rol.

A apreciat că, prin încheierea contestată, instanța s-ar fi expus repetat asupra admisibilității cererii de chemare în judecată, contrar normelor procesuale.

Cu referire la art. 267 lit. m) Cod de procedură civilă, a susținut că această normă poate fi aplicată doar atunci când există un caz expres prevăzut de lege, care impune scoaterea cererii de pe rol.

În opinia sa, nici avocatul pârâtului și nici instanța de fond nu au indicat norma legală concretă care ar fi fost încălcată la momentul depunerii cererii și care ar prevedea ca sancțiune scoaterea cererii de pe rol.

Recurenta a mai invocat faptul că, legislația procesual civilă nu conține interdicții exprese privind utilizarea semnăturii facsimil și nici nu instituie prevalența semnăturii olografe față de semnătura facsimil sau electronică.

În susținerea acestei poziții, a menționat că noțiunea de semnătură poate îmbrăca mai multe forme, iar în speță semnătura aplicată pe cererea de chemare în judecată ar fi identică cu semnătura reclamantei din buletinul de identitate, ceea ce ar exclude dubiile privind apartenența semnăturii și voința reclamantei.

De asemenea, a invocat că, în ședința de judecată, avocatul reclamantei a reconfirmat valabilitatea semnăturii aplicate pe cererea de chemare în judecată, existența consimțământului reclamantei la semnarea cererii și faptul că semnătura îi aparține reclamantei Raețchi Natalia.

În continuare, recurenta a susținut că utilizarea facsimilului reprezintă o modalitate practică de semnare, utilă mai ales în situațiile în care persoana trebuie să semneze mai multe acte, iar această modalitate nu este interzisă de legislația în vigoare, inclusiv de Codul de procedură civilă.

Din acest motiv, a apreciat că nu existau temeiuri legale pentru scoaterea cererii de chemare în judecată de pe rol.

Separat, recurenta a invocat încălcarea principiului contradictorialității, a dreptului de acces liber la justiție și a dreptului la un proces echitabil, susținând că instanța de fond a identificat și aplicat greșit cadrul legal, a reținut eronat starea de fapt, nu a elucidat pe deplin circumstanțele relevante și nu a dat o apreciere obiectivă probelor administrate.

În sprijinul poziției sale, a făcut trimitere la principiul preeminenței dreptului, la art. 6 § 1 CEDO, la jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, inclusiv cauzele Roșca c. Moldovei și Golder c. Regatului Unit, precum și la art. 1 alin. (3) din Constituția Republicii Moldova, susținând că instanțele sunt obligate să soluționeze cauzele în strictă conformitate cu legea.

În concluzie, recurenta a apreciat că încheierea contestată este nelegală și urmează a fi casată integral, cu soluționarea prin decizie a chestiunii privind scoaterea cererii de chemare în judecată de pe rol.

Termenul de declarare a recursului:

În conformitate cu prevederile art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Din materialele cauzei nu rezultă înscrisuri care să confirme data recepționării de către recurenta Raețchi Natalia a încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 21 octombrie 2024.

Prin urmare, Colegiul constată că recursul depus de Raețchi Natalia la 6 noiembrie 2024, a fost declarat în interiorul termenului prevăzut de lege.

Aprecierea instanței de recurs:

Analizând legalitatea și temeinicia încheierii atacate, prin prisma argumentelor invocate de recurentă și a materialelor din dosar, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru conchide că recursul urmează a fi respins, cu menținerea încheierii instanței de fond, reieșind din considerentele ce succed.

Conform art. 424 alin. (1) Cod de procedură civilă, Curțile de apel examinează recursurile declarate împotriva încheierilor emise de judecătorii.

În condițiile art. 426 alin. alin. (2) şi (3) din Codul de procedură civilă, recursul se depune la instanța a cărei încheiere se atacă. Recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului şi a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității şi fără participarea părților.

În conformitate cu prevederile art. 427 lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul şi să mențină încheierea.

Din suportul probatoriu instanța de recurs constată că, cererea de chemare în judecată înaintată de Raețchi Natalia nu a fost semnată de aceasta, drept urmare instanța de fond a ajuns la concluzia de a scoate de pe rol cererea depusă de Raețchi Natalia împotriva Burlacu Mariana, Cebuc Ecaterina, Miron Tatiana și Curca Gheorghe, cu participarea intervenienților accesorii notarul Roman Valentina și I.P. „Cadastrul Bunurilor Imobile", cu privire la declararea nulității contractului de vânzare-cumpărare, constatarea încheierii contractului de vânzare-cumpărare în condițiile stipulate în contractul de vânzare-cumpărare nr. 1-151, radierea înscrierii din Registrul bunurilor imobile, înscrierea dreptului de proprietate al reclamantei și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 21 octombrie 2024, în temeiul art. 267 lit. m) Cod de procedură civilă, cererea de chemare în judecată depusă de Raețchi Natalia împotriva lui Burlacu Mariana, Cebuc Ecaterina, Miron Tatiana, Curca Gheorghe, intervenienți accesorii notarul Roman Valentina și IP „Cadastrul bunurilor imobile" cu privire la declararea nulității contractului de vânzare-cumpărare, constatarea încheierii contractului de vânzare-cumpărare în condițiile stipulate în contractul de vânzare-cumpărare nr. 1-151, radierea înscrierii din registrul bunurilor imobile și înscrierea dreptului de proprietate a reclamantei și încasarea cheltuielilor de judecată, se scoate de pe rol.

S-a explicat reclamantei Raețchi Natalia că este în drept să adreseze instanței o nouă cerere, conform dispozițiilor generale.

Potrivit art. 166 alin. (1) din Codul de procedură civilă, oricine pretinde un drept împotriva unei alte persoane ori are un interes pentru constatarea existenței sau inexistenței unui drept trebuie să depună în instanța competentă o cerere de chemare în judecată.

În temeiul art. 267 lit. m) Cod procedură civilă, instanţa judecătorească scoate cererea de pe rol în alte cazuri prevăzute de lege.

În conformitate cu art. 170 alin. (1) lit. e) din Codul de procedură civilă, judecătorul restituie cererea de chemare în judecată dacă cererea nu este semnată ori este semnată de o persoană neîmputernicită de a o semna ori este semnată fără a se indica funcţia semnatarului.

Raportând prevederile legale citate la circumstanțele cauzei, Completul judiciar constată că soluția instanței de fond este una corectă, în condițiile în care cererea de chemare în judecată, în calitate de act procesual prin care se sesizează instanța, trebuie să exprime în mod cert voința persoanei care pretinde apărarea unui drept sau interes legitim.

Instanța de recurs subliniază că, această exigență rezultă din art. 166 alin. (5) Cod de procedură civilă, potrivit căruia cererea de chemare în judecată se semnează de reclamant sau de reprezentantul acestuia, împuternicit în modul stabilit.

În speță, instanța de fond a constatat în ședința de judecată că cererea de chemare în judecată nu conține semnătura olografă a reclamantei și nici semnătura electronică calificată, fiind aplicată doar reproducerea mecanică a semnăturii acesteia.

În aceste circumstanțe, prima instanță a apreciat că actul de sesizare nu corespunde exigențelor legale privind semnarea cererii de chemare în judecată.

Completul judiciar reține că, nu poate fi primită critica recurentei potrivit căreia art. 166 alin. (5) Cod de procedură civilă, ar impune doar existența unei semnături, indiferent de modalitatea aplicării acesteia.

Or, semnarea cererii de chemare în judecată nu are un caracter pur formal, ci reprezintă actul prin care reclamantul își asumă conținutul cererii, confirmă voința de sesizare a instanței și angajează efectele procesuale ale acțiunii introduse.

În acest sens, facsimilul semnăturii nu poate fi asimilat, prin el însuși, unei semnături aplicate personal de reclamantă, având în vedere că acesta reprezintă o reproducere mecanică a semnăturii și, în lipsa unei prevederi legale exprese care să permită utilizarea sa pentru semnarea cererii de chemare în judecată, nu substituie cerința semnării propriu-zise a actului procesual.

Argumentul recurentei potrivit căruia legislația procesual civilă nu interzice expres utilizarea facsimilului nu poate conduce la o altă concluzie.

În materie procesuală, forma actului de sesizare a instanței trebuie să corespundă cerințelor prevăzute de lege, iar lipsa unei interdicții exprese privind facsimilul nu echivalează cu recunoașterea acestuia ca modalitate valabilă de semnare a cererii de chemare în judecată.

De asemenea, nu poate fi reținută susținerea potrivit căreia semnătura aplicată pe cerere ar fi identică cu semnătura reclamantei din actul de identitate, or eventuala asemănare grafică nu confirmă faptul că reclamanta a semnat personal cererea și nici nu înlătură obligația legală ca actul de sesizare să fie semnat în modul prevăzut de lege.

Completul judiciar apreciază ca neîntemeiat și argumentul potrivit căruia, prin încheierea contestată, instanța de fond s-ar fi expus repetat asupra admisibilității cererii de chemare în judecată.

Faptul că cererea a fost inițial primită spre examinare nu împiedică instanța ca, pe parcursul judecării cauzei, în cazul constatării unui impediment procesual, să aplice consecințele prevăzute de lege.

Prin urmare, instanța de fond nu a reexaminat nejustificat admisibilitatea acțiunii, ci a soluționat un incident procesual apărut în cursul examinării cauzei.

În același context, invocarea art. 170 alin. (1) lit. e) Cod de procedură civilă este relevantă pentru identificarea naturii neregularității actului de sesizare, respectiv lipsa unei cereri semnate în mod corespunzător.

După primirea cererii în procedură, constatarea unei asemenea neregularități justifică aplicarea art. 267 lit. m) Cod de procedură civilă, în măsura în care continuarea examinării cauzei nu poate avea loc în baza unui act de sesizare care nu întrunește condiția esențială a semnării.

Nu poate fi acceptată nici afirmația recurentei potrivit căreia instanța nu ar fi indicat norma legală concretă care prevede scoaterea cererii de pe rol, întrucât prima instanță a făcut trimitere la art. 267 lit. m) Cod de procedură civilă, în coroborare cu art. 166 alin. (5) și art. 170 alin. (1) lit. e) Cod de procedură civilă, reținând că cererea de chemare în judecată nu a fost semnată de reclamantă în modul cerut de lege.

Completul judiciar reține că propunerea reclamantei de a semna cererea în cadrul ședinței de judecată nu înlătură neregularitatea constatată la actul de sesizare. Cererea de chemare în judecată trebuie să fie semnată la momentul depunerii acesteia, întrucât anume de acest act se leagă învestirea instanței, stabilirea cadrului procesual și producerea efectelor procedurale corespunzătoare.

Totodată, scoaterea cererii de pe rol nu reprezintă o soluție asupra fondului pretențiilor formulate și nu lipsește reclamanta de dreptul de acces la justiție. Instanța de fond a explicat reclamantei că este în drept să adreseze instanței o nouă cerere, conform dispozițiilor generale, cu respectarea cerințelor prevăzute de art. 166 și art. 167 Cod de procedură civilă.

În ceea ce privește invocarea principiului contradictorialității, Completul judiciar constată că demersul privind scoaterea cererii de pe rol a fost pus în discuția participanților prezenți la proces, iar reclamanta și reprezentantul acesteia au avut posibilitatea să își exprime poziția și să combată argumentele părții adverse. Prin urmare, nu se constată încălcarea dreptului reclamantei de a-și susține poziția procesuală.

Nici trimiterea recurentei la art. 6 § 1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului și la dreptul de acces la instanță nu poate determina casarea încheierii contestate. Respectarea cerințelor de formă ale cererii de chemare în judecată urmărește asigurarea ordinii procesuale, a certitudinii actelor de procedură și a identificării neechivoce a voinței persoanei care sesizează instanța.

În plus, măsura dispusă nu are caracter definitiv în privința dreptului material pretins, reclamanta având posibilitatea de a formula o nouă cerere.

În aceste condiții, Completul judiciar constată că argumentele recursului exprimă, în esență, dezacordul recurentei cu aprecierea instanței de fond asupra efectelor juridice ale aplicării facsimilului, însă nu demonstrează aplicarea eronată a normelor procesuale incidente și nici existența unor temeiuri de casare a încheierii contestate.

Prin urmare, încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 21 octombrie 2024, este legală și întemeiată, iar recursul declarat de Raețchi Natalia urmează a fi respins, cu menținerea încheierii contestate.

Reieșind din cele expuse, Completul judiciar conchide că încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 21 octombrie 2024, este legală și întemeiată, iar argumentele invocate de recurenta Raețchi Natalia nu sunt de natură să răstoarne concluziile instanței de fond, fapt pentru care recursul declarat urmează a fi respins, cu menținerea încheierii contestate.

În baza celor expuse, în conformitate cu art. 427 lit. a) Cod de procedură civilă, Colegiul civil Comercial și de Contencios administrativ al Curții de Apel Centru-,

D E C I D E :

Se respinge recursul declarat de Raețchi Natalia.

Se menține încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 21 octombrie 2024, emisă în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Raețchi Natalia împotriva lui Burlacu Mariana, Cebuc Ecaterina, Miron Tatiana, Curca Gheorghe și Curca Tatiana, intervenienți accesorii notarul Roman Valentina și IP „Cadastrul bunurilor imobile" cu privire la declararea nulității contractului de vânzare-cumpărare, constatarea încheierii contractului de vânzare-cumpărare în condițiile stipulate în contractul de vânzare-cumpărare nr. 1-151, radierea înscrierii din registrul bunurilor imobile și înscrierea dreptului de proprietate a reclamantei și încasarea cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă din momentul adoptării.

Președintele completului, judecătorul Ana Panov

Judecătorii Elena Bolocan

Svetlana Vîșcu